

Opleiding tot Verpleegkundige

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

Samenvatting

Een visitatiepanel van NQA heeft in december 2024 de bestaande hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde van De Haagse Hogeschool bezocht. Deze vierjarige bacheloropleiding wordt aangeboden in de voltijd, deeltijd en duale variant. Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding in zijn geheel als **positief**.

De opleiding biedt een multiculturele leeromgeving met persoonlijke aandacht, waarbij studenten zich ontwikkelen tot kritische, proactieve professionals. Er is veel aandacht voor onderzoeksvaardigheden, klinisch redeneren en praktijkopdrachten. Het onderwijs heeft een sterke focus op het verbinden van innovaties met onderzoek, zowel voor lectoraten als onderwijskundig onderzoek. De opleiding biedt een veilig leerklimaat en werkt nauw samen met de praktijk, wat resulteert in korte communicatielijnen met stagebieders en werkgevers. De programma-opbouw is goed gestructureerd, met veel aandacht voor de ontwikkeling van analytisch vermogen en vaardigheden. Er heerst een collegiale sfeer, waardoor het een prettige werkomgeving is.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit en de eisen van het landelijke opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020). Het profiel benadrukt zelfmanagement, klinisch redeneren, preventie en samenwerking in de zorg, met focus op gezondheid bevorderen en ziektes voorkomen. De eindkwalificaties zijn afgestemd op de internationale competentiegebieden van CanMEDS en integreren de WIN-thema's (Wereldburgerschap, Internationalisering, Netwerken). De voltijdvariant vertaalt de landelijke competenties naar leerdoelen per module, de deeltijd/duale variant naar leeruitkomsten.

De opleiding werkt aan de herziening van het opleidingsprofiel met het BN2030-profiel, dat meer nadruk legt op probleemoplossend vermogen, interprofessionele samenwerking en leiderschap. Het panel steunt de herziening en de aansluiting op de grootstedelijke dynamiek en het sociale domein. De opleiding heeft drie strategiegroepen ingesteld die aansluiten bij de drie kernwaarden van de hogeschool: De Verpleegkundige van de Toekomst (Curious), Cocreatie (Connecting) en Student Journey (Caring). Er is intensieve samenwerking met het beroepenveld, waaronder ziekenhuizen en zorgorganisaties voor de verdere afstemming van de eindkwalificaties.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit en biedt goed afgestemde leeromgevingen voor zowel de voltijd- als deeltijd/duale variant, die beide inhoudelijk goed gestructureerd zijn. Ze stimuleren een actieve studiehouding en het snel aanleren van verpleegkundige vaardigheden. Het panel waardeert de aandacht voor diversiteit en taalonderwijs, en de studenten worden goed begeleid. De vernieuwing van het programma is gestart met de doelen van BN2030 en het instellingsplan van de Haagse Hogeschool. Het panel adviseert waardevolle elementen van het huidige programma, zoals de leerlijn profilering en de focus op groepsvorming, te behouden zodat de aansluiting bij diverse instroomgroepen wordt versterkt. De opleiding is sterk in praktijkleren, met steeds complexere stages en goede samenwerking met praktijkbegeleiders, hoewel het werkveld vindt dat niet altijd de volledige breedte van het vakgebied wordt weerspiegeld in het curriculum. Er worden diverse opleidingsspecifieke voorzieningen aangeboden, zoals moderne skills labs

met fantomen, waarmee studenten praktijkervaring opdoen in een veilige leeromgeving. De samenwerking met de opleiding Huidtherapie en de mbo-opleiding Grimeur is uniek. Het docententeam heeft diverse achtergronden en is goed gekwalificeerd, met een streven naar meer senior gekwalificeerde docenten (SKE). Het panel moedigt aan om de samenwerking binnen het team verder te verbeteren, vooral in het aanspreken van elkaar op gemaakte afspraken om daarmee tot nog beter onderwijs te komen.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor toetsing, waarbij feedback een belangrijk onderdeel van het leerproces is. De toetsprogramma's voor zowel de voltijd- als deeltijd/duale variant zijn goed gedefinieerd, met toetsmatrijzen en beoordelingscriteria die digitaal beschikbaar zijn. De toetsing in de voltijdvariant is vast, terwijl de deeltijd/duale variant meer flexibiliteit biedt qua moment, vorm en leeruitkomsten. Het panel constateert een voldoende diversiteit aan toetsvormen. De beoordelingen worden zorgvuldig uitgevoerd, met aandacht voor kalibratie en feedback. De opleiding werkt aan verbetering van de toetskwaliteit en de toepassing van de STAR-methodiek in de voltijdvariant. Het panel ondersteunt het advies van de examencommissie en beveelt de opleiding aan de beoordeling van het beroepsproduct Handelen in de voltijdvariant te verbeteren en het criteriumgericht interview (CGI) consistentier toe te passen. De examencommissie werkt goed samen met de toetscommissie om de toetskwaliteit te waarborgen. Het panel waardeert de stappen richting een coherenter beoordelingssysteem en adviseert de opleiding om aanbevelingen sneller en adequater op te pakken.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor de standaard, met afstudeerprogramma's die de eindkwalificaties omvatten en gekoppeld zijn aan specifieke modules. Het panel constateert dat de eindwerken voldoende niveau hebben en gericht zijn op de praktijk, waarbij afgestudeerden als multicultureel sensitief, proactieve, kritische beroepsbeoefenaren worden herkend.

In de voltijdvariant bestaat het afstuderen uit een stage van 40 weken en twee onderdelen: Praktijkgericht onderzoek en Beroepsproduct Handelen. Studenten presenteren hun bevindingen en schrijven een adviesrapport, waarbij ze hun bekwaamheid als beginnend beroepsbeoefenaar aantonen. In de deeltijd/duale variant leggen studenten bewijsstukken aan in verschillende modules die hun bekwaamheid aantonen, inclusief praktijkgericht onderzoek en kwaliteitsverbetering.

Het panel beoordeelde vijftien eindwerken en concludeerde dat de leerresultaten behaald worden. Externe validatie in 2024 bevestigt dit en veel eindproducten worden daadwerkelijk in de praktijk geïmplementeerd. Het onderzoek is gekoppeld aan langlopende thema's, zoals Revalidatie en Oncologische Zorg, in samenwerking met praktijkinstellingen.

Alumni voelen zich goed voorbereid op de praktijk en werken vaak in de regio van hun stage. Ze tonen sterke zelfsturing en kunnen goed functioneren in multiculturele zorgomgevingen. De opleiding draagt bij aan de maatschappelijke vraag naar verpleegkundigen in deze context.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding	6
Schets van de opleiding / Karakteristiek	8
<i>Basisgegevens opleiding</i>	9
<i>Terugblik vorige visitatie</i>	9
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	14
Standaard 3 Toetsing	20
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	23
Eindoordeel over de opleiding	25
Aanbevelingen	26
Bijlagen	27
1. <i>Bezoekprogramma</i>	27
2. <i>Bestudeerde documenten</i>	28
3. <i>Overzicht curricula</i>	29

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Verpleegkundige van De Haagse Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van De Haagse Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*. De visitatie heeft plaatsgevonden op 10 december 2024. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Korte functieomschrijving
De heer dr. J.S. Jukema	Voorzitter	Hoofd Onderzoek, Dimence Groep, Deventer en Lector aan Saxion Hogeschool,
Mevrouw drs. G.E. Holwerda	Lid	Verpleegkundig adviseur, ziekenhuis Gelderse Vallei,
Mevrouw drs. S.R. Voogd	Lid	Docent master Docent Hoger Gezondheidszorg Onderwijs en onderwijsadviseur Centre for Teaching and Learning, Vrije Universiteit Amsterdam,
Mevrouw S.E. Kara	Student-lid	Volgt een voltijdse hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige bij Hogeschool Rotterdam.

De heer ir. A.B.C. Hoitink, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Bachelor Nursing West. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde auditor vanuit NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering en opleidingsvarianten, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Drie weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de

zogenoemde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezochtdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezochtdag om (inloopspreekuur). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 18 februari 2025

Panelvoorzitter

Auditor

Dhr. Dr. J. Jukema

Dhr. A. Hoitink

Schets van de opleiding / Karakteristiek

De hbo-bachelor Opleiding tot Verpleegkundige (HBO-V) maakt binnen De Haagse Hogeschool onderdeel uit van de faculteit Gezondheid, Voeding & Sport. Tot deze faculteit behoren in totaal zes opleidingen en het kenniscentrum Health Innovation. De opleiding HBO-V kent drie varianten: voltijd, deeltijd en duaal. De deeltijdvariant en de duale variant hebben dezelfde modulaire opbouw aan de hand van leeruitkomsten. De voltijdvariant heeft een programma met een vaste opbouw en structuur. Voltijdstudenten kunnen eventueel vanaf het derde jaar een overstap maken naar een duale variant zoals is aangegeven in onderstaand figuur.

Figuur 1: Overzicht opleidingsvarianten HBO-V (bron; Zelfevaluatie HBO-V HHS 2024).

Met een instroom van ongeveer 200 studenten per jaar is de opleiding relatief klein in vergelijking tot andere HBO-V aanbieders in de regio. De opleiding heeft daardoor een kleinschalig karakter en er is goed persoonlijk contact tussen docenten en studenten. Het merendeel van de studenten (70 procent) volgt de voltijdvariant. Kenmerkend voor deze groep studenten is dat de helft van hen een niet-westerse achtergrond heeft. De groep van deeltijdstudenten en duale studenten heeft ook een diverse achtergrond. Een deel van hen bestaat uit verpleegkundigen die doorstromen vanuit een zorggerelateerde vooropleiding. Daarnaast bestaat deze groep uit zij-instromers met een niet zorggerelateerde vooropleiding.

De organisatiestructuur van de opleiding is sinds de zomer van 2023 gewijzigd. Dit leidt tot een duidelijkere verdeling van rollen en functies met bijbehorende taakstelling en verantwoordelijkheden. Er is een kernteam samengesteld dat bestaat uit de opleidingsmanager, hogeschoolhoofddocenten en strategiehouders. Kenmerkend voor de opleiding is dat er diverse interne en externe ontwikkelingen zijn, zoals het nieuwe landelijke beroepsprofiel verpleegkunde (BN2030) en het nieuwe instellingsplan van de Haagse Hogeschool (HHS). Het kernteam neemt het voortouw bij het uitvoeren van het bestaande onderwijs en werkt daarbij samen met diverse subteams. Daarnaast bereidt het kernteam een nieuw curriculum voor, dat per studiejaar 2026 – 2027 gaat starten. In het nieuwe curriculum zal er speciale aandacht zijn voor de volgende strategische thema's: de verpleegkundige van de toekomst, cocreatie en de student journey.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	De Haagse Hogeschool / The Hague University of Applied Sciences
Adres	Johanna Westerdijkplein 75 2521 EN Den Haag
Website	www.dehaagsehogeschool.nl
BRIN-nummer	27UM
Status	Bekostigd
ITK	Positief

Opleiding	
Eerste naam in RIO	Opleiding tot Verpleegkundige
Locatie	Den Haag
ISAT-code RIO	34560
RIO-onderdeel	Gezondheidszorg
Oriëntatie en Niveau	Hbo Bachelor
Voertaal	Nederlands
Verleende graad	Bachelor of Science
Afstudeerrichtingen en specialisaties	Geen
Studielast in EC	240
Varianten	Voltijd, deeltijd, duaal
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 mei 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	10 december 2024

Terugblik vorige visitatie

Bij de vorige visitatie in 2019 gaf het destijdsse panel de volgende aanbevelingen:

Standaard 1:

- *Werk het concept Zorg Maken meer uit als unieke oriëntatie van de Haagse HBO-V.*
De opleiding heeft het begrip 'Zorg Maken' losgelaten, omdat het niet duidelijk genoeg te definiëren bleek. De opleiding hanteert nu het Raamwerk Essentiele Zorg, omdat dit raamwerk een meer concrete benadering biedt en een (inter)nationale erkenning heeft.

Standaard 2:

- *Besteed in het onderzoek van studenten meer aandacht aan juridisch-ethische aspecten.*
De opleiding heeft op diverse plekken in het programma de juridische en ethische aspecten ingebouwd. Zo worden studenten zodra ze beginnen met het werken met mensen geïnformeerd over de juridische en ethische aspecten hiervan op basis van onder andere good clinical practice, relevante wet- en regelgeving en bestaande gedragscodes. Deze aspecten moeten studenten ook uitwerken in het onderzoeksplan.

- *Monitor, evalueer en borg de professionalisering van docenten en de integratie van nieuwe docenten.*

Elke nieuwe docent doorloopt een 'Onboarding programma' en krijgt een buddy toegewezen. Het verkrijgen van de BDB- of BKE-registratie heeft daarbij prioriteit. Professionalisering die aanvullend is op de primaire docententaken vindt ook plaats (congressen, bijscholingen, etc.).

- *Besteed aandacht aan actieve rekrutering/selectie van high potential studenten en oriëntering naar het honourstraject.*

De Haagse Hogeschool, en daarmee de opleiding, heeft op dit moment geen honourstraject. Individuele trajecten waarin studenten deelnemen aan projecten van docenten zijn er wel. De opleiding wil in het nieuwe curriculum hier meer coördinerend in handelen.

- *Realiseer meer evenwicht tussen onderzoek/onderzoekend vermogen en de integratie ervan in de zorg.*

De opleiding heeft de onderzoeksopdrachten meer gericht op vragen en/of problemen uit de stage of beroepspraktijk. Er zijn langlopende onderzoekslijnen in samenwerking met praktijkinstellingen opgesteld, waardoor het onderzoek meer is geïntegreerd met de zorg in de praktijk.

Bij de tussentijdse beoordeling in het kader van het Experiment leeruitkomsten in 2021 gaf het panel destijds een aantal generieke aanbevelingen voor de onderwijsinstelling en de volgende aanbeveling specifiek voor de opleiding:

- *Verlaag de drempel voor het valideren van eerder verworven competenties.*

Naar aanleiding van deze aanbeveling is het aanvragen van vrijstellingen in de handleidingen geconcretiseerd en is voor het aanvragen van vrijstellingen een stroomschema opgesteld. Daarnaast is het aanvragen van vrijstelling op basis van vervolgopleidingen van het College Zorg Opleidingen (CZO) vergemakkelijkt.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De beoogde leerresultaten sluiten aan op het landelijke opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020). De ordening van de competentiegebieden is volgens internationale richtlijnen en classificaties waardoor ze zijn afgestemd op de internationale eisen voor verpleegkunde. Daarnaast geeft het landelijke opleidingsprofiel BN2020 de relatie aan met het Nederlandse kwalificatieraamwerk niveau 6, de hbo-kernkwalificaties en houdt het profiel rekening met de toelatingseisen van het Wettelijk kader voor Beroepsuitoefening op het terrein van de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). Het profiel van de Haagse Hogeschool: Wereldburgerschap, Internationalisering en Netwerken (WIN) is herkenbaar meegenomen in de beoogde leerresultaten. De voorgenomen herziening van het curriculum en de herijking van het opleidingsprofiel wordt adequaat opgepakt. Het panel moedigt de doorontwikkeling naar de hbo-verpleegkundige in het sociaal domein aan. Dat geldt ook voor het aansluiten op zorgverlening in de grootstedelijke dynamiek. Het panel vindt het sterk dat de kernwaarden van het nieuwe instellingsplan herkenbaar zijn belegd in strategiegroepen. Daarnaast ziet het panel dat de opleiding de herijking van het curriculum goed afstemt met het beroepenveld. Het panel concludeert daarom dat de beoogde leerresultaten van het nieuwe curriculum gaan voldoen aan het nieuwe landelijke profiel, het instellingsplan en de verwachtingen van het beroepenveld.

Onderbouwing

Opleidingsprofiel

De opleiding hanteert het landelijke opleidingsprofiel voor de hbo-verpleegkundige, de Bachelor of Nursing 2020 (BN2020). Dit opleidingsprofiel is geschreven op het Beroepsprofiel hbo-opgeleide Verpleegkundige dat is opgesteld onder leiding van de landelijke beroepsvereniging voor Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN). In dit beroepsprofiel staan de veranderingen in de gezondheidszorg centraal en ligt de nadruk op het ondersteunen van zelfmanagement, klinisch redeneren en preventie. De focus van verpleegkundigen ligt hierbij op het bevorderen van gezondheid en op het voorkómen van ziektes, aandoeningen of beperkingen. Daarnaast ligt de focus op het samenwerken in de keten van zorgverleners mede door maatschappelijke ontwikkelingen als vergrijzing en individualisering.

Eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan op de beroepsrollen en competentiegebieden van BN2020. Het gaat hierbij om in totaal zestien competenties die zijn geordend naar de zeven (internationale) competentiegebieden van de Canadian Medical Education Directions for Specialists (CanMEDS). Deze zeven competentiegebieden of rollen van een verpleegkundige zijn

apart van elkaar beschreven, maar vormen samen één geheel. Het landelijke profiel legt een verbinding tussen de zeven competentiegebieden, de Dublin Descriptoren en de Nederlandse hbo-kernkwalificaties. De kernbegrippen zorgen voor een thematisering van kennis, vaardigheden en attitudes. De Haagse Hogeschool profileert zich aanvullend door de zogenoemde WIN-thema's. Deze thema's zijn naar het oordeel van het panel goed doorvertaald naar de eindkwalificaties van de opleiding.

Voor de voltijdvariant zijn de landelijke competenties herkenbaar vertaald in leerdoelen die aan modules zijn toegewezen. Voor de deeltijd/duale variant zijn de competenties aan de hand van de Tuning systematiek uitgewerkt in leeruitkomsten. Hiervoor zijn de competenties, de kernbegrippen en Body of Knowledge & Skills (BoKS) uit het landelijke opleidingsprofiel gescreend op samenhang en gebundeld in logische eenheden die te herkennen zijn in het takenpakket van de gediplomeerde hbo-verpleegkundige. De leeruitkomsten in de propedeuse stemmen hierbij overeen met de criteria van het Nederlandse kwalificatieraamwerk (NLQF) niveau-5 en de leeruitkomsten van de hoofdfase sluiten aan op het NLQF-niveau 6.

Herijking van het opleidingsprofiel

Het opleidingsprofiel wordt gefaseerd herzien, omdat het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) in najaar 2023 een nieuw opleidingsprofiel BN2030 heeft gepresenteerd. In BN2030 ligt de nadruk op het verwerven van kennis en het ontwikkelen van praktische vaardigheden. Daarnaast is er in BN2030 expliciet aandacht voor het ontwikkelen van probleemoplossend vermogen, evidence based practice, interprofessionele samenwerking, preventie en leiderschap. In 2023 is er eveneens een nieuw instellingsplan van de Haagse Hogeschool (Onderzoekend leren met impact) verschenen. Dit instellingsplan gaat uit van de kernwaarden Curious, Connecting en Caring. Het panel vindt het sterk dat de opleiding strategiegroepen heeft ingesteld die herkenbaar aansluiten op deze kernwaarden. Dit zijn de strategiegroepen: De Verpleegkundige van de Toekomst (Curious), Cocreatie (Connecting) en Student Journey (Caring). Het panel moedigt de opleiding aan om het opleidingsprofiel blijvend aan te laten sluiten op de grootstedelijke dynamiek. Gezien de ontwikkeling van verpleegkunde in het sociale domein, moedigt het panel de opleiding ook aan om de rol van de verpleegkundige in het sociale domein mee te nemen in de herziening van het curriculum.

Afstemmen met het beroepenveld

De opleiding werkt intensief samen met het beroepenveld. Dat blijkt uit het uitgebreide en veelzijdige netwerk dat door de opleiding goed wordt onderhouden. Werkgevers als Haaglanden Medisch Centrum, het HagaZiekenhuis, Basalt Revalidatie, de GGD en Middin (een zorgorganisatie voor mensen met een beperking) werken nauw samen met de opleiding. Deze intensieve samenwerking komt deels voort uit de onderwijsuitvoering die voor een belangrijk deel uit praktijkleren bestaat. Door het intensieve contact zijn de beoogde leerresultaten goed afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld. Het panel moedigt het voornemen van de opleiding aan om de beroepenveldcommissie in te zetten bij het herzien van het opleidingsprofiel zodat de eindkwalificaties ook in de toekomst goed zijn afgestemd op de verwachtingen en ontwikkelingen van het beroepenveld.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Beide leeromgevingen, de voltijdvariant en de deeltijd/duale variant, sluiten goed aan op de instroomgroepen. De opzet bevordert de participatie van de student en ondersteunt een actieve studiehouding, mede door het in een hoog tempo aanleren van verpleegkundige vaardigheden. Het panel vindt beide onderwijsprogramma's passend, inhoudelijk op orde en is positief over de aandacht voor diversiteit en over de specifieke aandacht voor het taalonderwijs. Studenten worden op een passende manier begeleid en ondersteund in hun ontwikkeling tot verpleegkundige. Beide leeromgevingen bevatten onderdelen die waardevol zijn voor het nieuw te ontwikkelen programma, zoals de module profilering in de deeltijd/duale variant en de aandacht voor groepsvorming in de voltijdvariant. Noemenswaardig zijn ook de onderdelen waarin de verpleegkundige vaardigheden worden geleerd. De opzet van het skills-onderwijs, waarbij ook wordt samengewerkt met de opleiding huidtherapie, en de mbo-opleiding grimeur, is uniek en een voorbeeld voor andere verpleegkundige opleidingen.

Het docententeam heeft een diverse samenstelling voor wat betreft achtergrond en praktijkervaring. De expertise van diverse facetten in de verpleegkunde is in het team aanwezig. Er is voldoende aandacht voor onderwijskundige professionalisering. Alle docenten die twee jaar of langer in dienst zijn, beschikken over de baskwalificatie examinering (BKE). Het streven naar meer senior gekwalificeerde docenten (SKE) wordt door het panel aangemoedigd. Dat geldt ook voor het elkaar aanspreken op gemaakte afspraken. Het panel merkt op dat docenten de neiging hebben gemaakte afspraken te laten voor wat ze zijn en adviseert daarom extra aandacht voor het elkaar aanspreken op het nakomen van gemaakte afspraken, opdat verbeteringen ook daadwerkelijk worden doorgevoerd.

Onderbouwing

Opzet voltijdprogramma

Het voltijdprogramma heeft een vaste inhoudelijke opzet en vaste toetsmomenten. Het programma bouwt over de jaren heen op qua niveau, complexiteit en zelfstandigheid. In de propedeuse onderzoeken studenten of ze geschikt zijn voor de opleiding en oriënteren ze zich op het beroep. Aan het einde van de propedeuse bereiken de studenten de eerste mijlpaal van het programma, ze zijn dan opleidingsbekwaam. In het tweede en derde jaar leren studenten geleidelijk aan de regie te nemen in het zorgproces. Deze regie betreft naast het primaire zorgproces, overstijgende thema's zoals zorgtechnologie, innovaties en zorgkwaliteit. Halverwege het derde jaar bereiken de studenten de mijlpaal regiebekwaam. Vervolgens kunnen studenten via de minor zich verbreden of verdiepen in een bepaald zorgthema. De opleiding biedt zelf vier minoren aan; Participatieve Gezondheidszorg, Oncologie, Acute Verpleegkundige Zorg (ontwikkeld in samenwerking met het opleidingscentrum van het LUMC), en de interdisciplinaire

minor Onderzoek en Ontwerp voor Gezondheidszorg (in samenwerking met de Haagse Faculteit Techniek, Innovatie en Samenleving). Daarnaast kunnen studenten kiezen uit een breder HHS / landelijk assortiment van minoren of een internationale verpleegkundige stage.

In het vierde jaar vindt het handelen in de beroepspraktijk en het afstuderen plaats. Studenten bereiken aan het eind van het vierde jaar de mijlpaal beroepsbekwaam. Studenten die nominaal studeren en die in de loop van het programma (deels) zijn gaan werken in een zorginstelling of ziekenhuis kunnen vanaf het derde jaar de voltijdvariant ook volgen in de duale variant. De stage wordt dan vervangen door een leerarbeidsplek. In bijlage drie is een schematisch overzicht van het voltijdprogramma te vinden.

Opzet van deeltijd/duale programma

Het deeltijd/duale programma kent een flexibele modulaire opbouw en is georganiseerd rondom leeruitkomsten. De propedeuse bestaat uit twee modules en de hoofdfase uit zes modules. Binnen de modules van 30 EC staat een aantal leeruitkomsten centraal. De volgorde van de modules in de hoofdfase is vrij en elke module wordt in de regel twee keer per jaar aangeboden. Zo ontstaat er een flexibel programma dat studenten in staat stelt om de aan te tonen leeruitkomsten af te stemmen op wat op dat moment in hun werkpraktijk aan de orde is. In dit programma is geen minor opgenomen; de deeltijd/duale studenten kunnen zich verdiepen of verbreden via de module Profilering. Dit is een lintmodule die door alle vier jaren heen loopt. De deeltijdstudenten profileren zich op deze manier in een bepaald thema van de verpleegkunde. In bijlage 3 is een schematisch overzicht van dit deeltijd-/duale programma te vinden.

Vernieuwing van het programma

De ontwikkeling van een nieuw programma is gestart, onder andere ingegeven door BN2030 en het nieuwe instellingsplan van de Haagse Hogeschool. Het nieuwe programma voor de voltijd, deeltijd en de duale variant gaat uit van leeruitkomsten. Het panel adviseert om in het nieuwe programma de leerlijn profilering van het deeltijdprogramma te behouden. Het vindt dit een passend element door de individuele begeleiding in de profilering van de student. Ook het bestaande voltijdprogramma heeft waardevolle onderdelen zoals de pilot Special Educational Needs (SEN), waarin studenten al naar gelang de behoefte passend worden begeleid. Daarnaast is de aandacht voor groepsvorming in de voltijdvariant ook een waardevol element voor de deeltijd-/duale variant in het nieuwe curriculum. Beide bestaande programma's hebben gemeen dat ze goed afgestemd zijn op de instroomgroepen die elk een grote diversiteit hebben. De vaste structuur van de bestaande voltijdvariant sluit goed aan bij de student uit het voortgezet onderwijs en de deeltijd-/duale variant biedt de gewenste flexibiliteit voor de werkende of werkzoekende volwassen student. Het panel vindt deze aansluiting op de doelgroepen een sterk punt en adviseert die te behouden in het nieuw nog te ontwikkelen programma.

Toelatingseisen en instroomadvies

De toelatingseisen van de opleiding zijn in lijn met de landelijke afspraken en zijn volgens het panel realistisch. Studenten met een afgeronde vooropleiding in het voortgezet onderwijs (havo, vwo en mbo-niveau 4) zijn toelaatbaar voor het voltijdprogramma. Het profiel Natuur en Gezondheid sluit het best aan op de opleiding. Studenten die moeite hebben met medische biologie of verpleegkundig rekenen kunnen extra bijles krijgen van ouderejaars studenten. Studenten met mbo-verpleegkunde opleiding (niveau 4) en in het bezit van een BIG registratie kunnen de opleiding in de duale variant in drie jaar voltooien.

Inhoud

Beide leeromgevingen richten zich op het opleiden van verpleegkundigen die duurzaam inzetbaar zijn. De studenten van de voltijdvariant ervaren al in een vroeg stadium wat de praktijk inhoudt. Een voorbeeld is het Maatjesproject in jaar 1 waarin studenten leren om er voor iemand anders te zijn. De opleiding zet ook in op diversiteit in de zorgomgeving, zodat studenten ervaren wat bij hen past en waarin ze willen excelleren. In een vroeg stadium wordt zo tijdens de opleiding de focus gelegd op persoonlijk leiderschap. Studenten van de voltijdvariant geven aan dat de inhoud in een hoog tempo wordt aangeboden. Het panel vindt dit positief, studenten ontwikkelen zo een actieve studiehouding. Het is ook positief dat er specifiek aandacht is voor taalbewust onderwijs, gezien het multiculturele karakter van de studentenpopulatie. Het panel is onder de indruk van het skills-onderwijs. Met name de samenwerking met Huidtherapie en mbo-opleiding Grimeur is uniek, en leidt tot het levensecht aanleren van verpleegkundige vaardigheden. Het panel moedigt de samenwerking met mbo-verpleegkunde ook aan. Uitstromers wijzen op de kansen binnen het mbo, wat positief is omdat dit de zorgsector helpt zoveel mogelijk talent te behouden. Voor studenten die succesvol doorstromen, moedigt het panel de plannen aan om meer nadruk te leggen op het toekomstperspectief van de verpleegkundige. Door bijvoorbeeld in de profilering of het afstuderen hier extra aandacht aan te besteden, starten afgestudeerden hun carrière met een duidelijker beeld van hun ontwikkelmogelijkheden en meer bewustzijn over de waarde van verdere professionalisering als verpleegkundige.

De inhoud van de deeltijd-/duale variant is in de propedeuse en in de hoofdfase voor alle studenten gelijk. In het eerste jaar werken alle studenten aan dezelfde leeruitkomsten. In de hoofdfase stellen ze een eigen planning op, afgestemd op wat er op dat moment in hun werk speelt. Hierbij worden ze begeleid door een studietoestel, die hen vanaf het eerste jaar tot en met de hoofdfase ondersteunt. Een inspirerend voorbeeld voor andere opleidingen is de leerlijn profilering. Tijdens het hele programma werken studenten aan een inhoudelijke profilering, waarbij ze zich kunnen specialiseren in een specifiek thema of een sector binnen de verpleegkunde.

Onderzoeksvaardigheden

De onderzoeksvaardigheden in de voltijdvariant worden gedurende de vier leerjaren stapsgewijs opgebouwd, met als doel studenten te ontwikkelen tot onderzoekende professionals die evidence-based practice kunnen toepassen in hun verpleegkundige praktijk. De opleiding hanteert hiervoor het ZelCom-model, dat zorgt voor een gestructureerde groei in complexiteit en zelfstandigheid. In jaar 1 staat het ontwikkelen van een onderzoekende houding centraal, waarbij studenten leren vragen te stellen en kritisch te lezen. In jaar 2 ligt de nadruk op de toepassing van onderzoeksvaardigheden in praktijkgerichte opdrachten, zoals het analyseren en gebruiken van artikelen en het uitvoeren van preventief onderzoek. In jaar 3 worden deze vaardigheden verder verdiept door middel van klinisch redeneren en het opstellen van een verbeterplan gebaseerd op eigen praktijkonderzoek. In jaar 4 komen alle vaardigheden samen in het zelfstandig opstellen en uitvoeren van een onderzoeksvoorstel, dat resulteert in een beroepsproduct voor de praktijk en wordt gepresenteerd.

In de deeltijd-/duale variant wordt minder nadruk gelegd op een stapsgewijze opbouw in complexiteit en zelfstandigheid dan in de voltijdvariant, omdat alle afzonderlijke hoofdfasemodules direct op eindniveau worden getoetst. In het eerste jaar volgen studenten de

module *Gezondheid, Gezondheidszorg en Verpleegkunde*, waarin een aantal leeruitkomsten specifiek gericht zijn op het ontwikkelen van een onderzoekende houding. Onderzoekend vermogen komt vervolgens in alle hoofdfasemodules terug. Dit omvat het aannemen van een onderzoekende houding (in alle modules), het toepassen van onderzoek (zoals in de modules *Kwaliteit van zorg, Klinisch redeneren* en *Communiceren in de zorg*), en het actief participeren in onderzoek (in de module *Praktijkgericht onderzoek in de verpleegkunde*).

Internationalisering

Het panel onderschrijft de visie van de opleiding dat internationalisering geen doel op zich is, maar een middel om studenten wereldburgerschapscapaciteiten bij te brengen. Dit helpt hen om verschillende perspectieven binnen het vakgebied en de gezondheidszorg te begrijpen, interculturele communicatievaardigheden te ontwikkelen en internationale vakliteratuur te bestuderen. Een vaste component in het tweede jaar is de uitwisseling met België en Finland, en als minor kunnen studenten kiezen voor een stage in het buitenland.

Praktijkleren

Een groot deel van de opleiding wordt in beide programma's in de praktijk uitgevoerd. Voltijdstudenten starten in de propedeuse met een korte beroepsoriëntatie van enkele dagdelen, waarin werkgevers en alumni vanuit diverse zorgcontexten, zoals wijkzorg en de GGD, hun ervaringen delen. Vanaf het tweede jaar lopen studenten jaarlijks praktijkstages, met een toenemend aantal praktijken, culminerend in een stage van vier dagen per week gedurende het afstudeerjaar. Voor elke stage stelt de student een praktijkleerplan op en verzamelt bewijzen van behaalde competenties. Deze worden geëvalueerd tijdens tussengesprekken en een eindgesprek, waarbij de praktijkbegeleider een belangrijk advies geeft over de student. Voltijdstudenten waarderen de begeleiding door docenten als opbouwend kritisch en vriendelijk. Terugkomdagen bieden ruimte voor reflectie op praktijkervaringen, wat bijdraagt aan hun bewustzijn over benodigde competenties. Het panel ziet dat de opleiding studenten voorbereidt op proactief handelen in de praktijk. Toch geven studenten aan dat de beoordelingscriteria van stages soms onduidelijk zijn, met name rond de rol van praktijkbegeleiders in het eindoordeel. Daarnaast wensen sommige studenten een sterkere samenwerking met zorginstellingen, omdat verpleging buiten ziekenhuizen volgens hen onderbelicht blijft. In de deeltijd-/duale variant hebben studenten vanaf het begin een leerwerkplek van minimaal 16 uur per week. Zij zijn tevreden over de afstemming tussen praktijk en opleiding, evenals over de begeleiding, vooral wanneer deze door een hbo-verpleegkundige wordt verzorgd. Praktijkbegeleiders geven aan tevreden te zijn met de communicatie met de opleiding, mede door korte lijnen en goed overleg over begeleiding. De opleiding organiseert themabijeenkomsten voor praktijkbegeleiders om gezamenlijk te werken aan de verbetering van begeleiding en studentontwikkeling. Docenten fungeren als contactpersoon voor specifieke praktijkinstellingen en bespreken regelmatig het leerklimaat en de begeleiding. Enkele werkveldvertegenwoordigers merken op dat de opdrachten in het curriculum niet altijd de volledige breedte van het werkveld weerspiegelen. Toch waardeert het werkveld de proactieve houding van de opleiding, vooral de aandacht voor pilots, zoals groepsonderzoeken, die bijdragen aan de ontwikkeling van studenten.

Studiebegeleiding

De opleiding heeft te maken met een grote diversiteit aan studenten in zowel de voltijdvariant als de deeltijd-/duale variant, deze diversiteit uit zich in een grote variatie in voorkennis, ervaring,

culturele achtergrond, motivatie en benodigde begeleiding. Dit vraagt om een gerichte aanpak. Om onnodige uitval te voorkomen en een inclusieve omgeving te creëren, heeft de opleiding de pilot SEN-begeleiding opgezet. Studenten kunnen zich melden bij een aandachtsfunctionaris voor extra ondersteuning bij persoonlijke omstandigheden die hun studievoortgang kunnen belemmeren, zoals de inzet van een ADHD-coach.

In de deeltijd-/duale variant is er daarnaast specifieke aandacht voor langstudeerders. Deze studenten zijn begonnen in een thans uitgefaseerd flexibel programma en krijgen als groep gerichte begeleiding om hun opleiding succesvol af te ronden.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding biedt diverse opleidingsspecifieke voorzieningen die de kwaliteit van het onderwijs versterken. Het panel is vooral zeer positief over het skills-onderwijs binnen de opleiding, met name over de onderwijskundige kwaliteit ervan. De skills labs en praktijklokalen zijn realistisch ingericht voor vaardigheidstrainingen en scenario-oefeningen. Studenten krijgen zo de mogelijkheid om praktijkervaring op te doen in een veilige omgeving door middel van simulatieonderwijs en de aanpak benadrukt de unieke samenwerking met de opleidingen Huidtherapie en mbo Grimeur, die leidt tot levensecht aanleren van verpleegkundige vaardigheden. Daarnaast ondersteunt een uitgebreide digitale leeromgeving, met leermiddelen, kennisclips en interactieve tools, een contextuele en praktijkgerichte benadering van leren.

Docenten

Het docententeam dat in alle opleidingsvarianten lesgeeft bestaat uit ongeveer 50 docenten, met een totale formatie van 38 fte. Voor de voltijdvariant is het team georganiseerd per studiejaar en voor de deeltijd-/duale variant per module. De docenten hebben diverse achtergronden, variërend van verpleegkunde, medische biologie en antropologie tot filosofie en ethiek, en beschikken over een stevige onderwijskundige basis. Bijna 20 procent is gepromoveerd, ruim 60 procent heeft een masterdiploma en 8 procent volgt momenteel een masteropleiding. Alle docenten moeten binnen twee jaar na aanstelling de Basis Didactische Bekwaamheid (BDB) en Basiskwalificatie Examinering (BKE) behalen. Op het moment van het visitatiebezoek heeft meer dan 90 procent de BDB succesvol afgerond. Het panel wijst erop dat een relatief klein aantal docenten de senior kwalificatie examinering heeft, en adviseert om meer docenten hierin op te leiden, zeker gezien de plannen voor een nieuw curriculum gebaseerd op leeruitkomsten.

Het coördinatorenoverleg, dat twee jaar geleden werd opgericht, heeft geleid tot een intensievere samenwerking tussen de varianten. Er is ook moduleteamoverleg, en docenten geven aan de samenwerking als prettig te ervaren. De korte communicatielijnen en structureel overleg dragen bij aan positieve resultaten. Het managementteam heeft volgens de docenten duidelijker leiding gegeven en meer verantwoordelijkheid genomen. De focus is verschoven van incidentele leerervaringen naar gepland en gezamenlijk werken aan verbeteringen. Het panel herkent deze positieve ontwikkeling en constateert dat de docenten goed met elkaar communiceren en elkaar ondersteunen. Ze zetten zich in voor elkaar, net als voor de studenten. Het docententeam zou echter kunnen profiteren van meer daadkracht en effectiviteit door elkaar actief aan te spreken op resultaten en feedback te geven en te ontvangen vanuit duidelijke rollen.

Veel docenten zijn als docent-onderzoeker betrokken bij lectoraten, bijvoorbeeld via het Kenniscentrum Health Innovation. De opleiding heeft op dit gebied een aanzienlijke inhaalslag gemaakt en streeft ernaar deze expertise beter zichtbaar te maken en te integreren in het onderwijs. Dit gebeurt onder andere in Living Labs, waar studenten samenwerken met zorgprofessionals en onderzoekers, en door lectoraten vroegtijdig te betrekken bij langlopende

onderzoekslijnen in co-creatie met de praktijk. Een deel van het onderzoek richt zich op het onderwijs zelf, zoals het onderzoek naar flexibilisering van toetsing via focusgroepen op vijf hogescholen, en de evaluatie van studentenervaringen met het nieuwe skills-onderwijs. De resultaten van dit onderzoek worden, al dan niet internationaal, gepubliceerd.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing stuurt het leerproces waarbij feedback wordt gezien als een essentieel element van het leren van toetsing. In het toetsprogramma van de voltijd- en van de deeltijd-/duale variant is per programmaonderdeel aangegeven welke competenties, kernbegrippen, kennis, vaardigheden en attitudes wordt getoetst. Via de digitale leeromgeving Brightspace worden studenten vooraf geïnformeerd over de toetsmatrijzen en de beoordelingscriteria. De toetsing in de voltijdvariant is gekoppeld aan de programmaonderdelen en staat vast, terwijl de toetsing in de deeltijd-/duale variant flexibel is voor wat betreft het moment, de vorm en de aan te tonen leeruitkomsten. De toetsuitvoering voldoet, er is een mooie diversiteit aan toetsvormen die aansluiten op de programmaonderdelen of de leeruitkomsten. Het panel stelt vast dat de opleiding gericht werkt aan het verbeteren van de toetskwaliteit. Het beroepsproduct Handelen is in de deeltijd/duale variant op een goede en effectieve manier gekoppeld aan de STAR-methodiek en het criteriumgericht interview (CGI). Dit is bij de voltijdvariant nog onvoldoende het geval. Het panel beveelt de opleiding aan dit onderdeel ook in de voltijdvariant op orde te brengen. In het algemeen gebeurt het beoordelen zorgvuldig en is er voldoende aandacht voor het kalibreren van beoordelingen. De toetscommissie en examencommissie functioneren goed en wijzen de opleiding terecht op punten die te verbeteren zijn. Het panel moedigt de opleiding aan om voorgenomen verbeteringen ook adequaat door te voeren.

Onderbouwing

Toetsprogramma's

De toetsprogramma's van de voltijd en deeltijd/duale variant bevatten per programmaonderdeel de te toetsen competenties, kernbegrippen, kennis, vaardigheden en attitudes (voltijd) en leeruitkomsten (deeltijd/duaal). Docenten ontwikkelen de toetsen op basis van deze programma's, maken een toetsmatrijs gebaseerd op leerdoelen (voltijd) of leeruitkomsten (deeltijd/duaal) en werken die uit in beoordelingscriteria. Studenten kunnen de toetsmatrijs en beoordelingscriteria in de digitale leeromgeving Brightspace inzien. Beide toetsprogramma's bevatten een variatie aan toetsvormen, zoals meerkeuzetoetsen, praktijkassessments en schriftelijke of mondelinge beroepsproducten, afgestemd op de leerdoelen dan wel leeruitkomsten.

Toetsuitvoering

De toetsing voldoet aan de verwachtingen van de studenten. Het panel heeft een aantal toetsen ingezien zoals het onderdeel klinisch redeneren en enkele skillstoetsen waarin verpleegkundige vaardigheden worden getoetst. Ook zijn enkele toetsen die behoren tot Medische Biologie ingezien, dit zijn schriftelijke kennistoetsen. Studenten maken voor Medische Biologie elke vier weken een toets gedurende anderhalf jaar (voltijd) of jaar (deeltijd/duaal). Dit is een goed

voorbeeld van hoe de toetsing het leerproces van de studenten stuurt. Op het moment van het visitatiebezoek werkt de opleiding aan het aanpassen van enkele toetsvormen en wil deze nieuwe vormen per studiejaar 2025-2026 invoeren.

Beoordeling

De door de examencommissie aangewezen examinatoren kalibreren vooraf de beoordelingscriteria (rubric of scorelijst) en stellen een kalibratieverslag op. De toetsen worden vervolgens beoordeeld en de toetsresultaten worden geanalyseerd. Waar nodig wordt nogmaals naar de vraagstelling of beoordelingen gekeken en wordt de normering of beoordeling aangepast. De toetsresultaten worden gepubliceerd in Osiris. Studenten krijgen schriftelijk of mondeling feedback op hun gemaakte toets. Bij schriftelijke tentamens wordt een inzagement gepland. Studenten van alle varianten geven aan dat de beoordeling voldoet aan hun verwachtingen en dat de feedback hen helpt in hun verdere ontwikkeling en de inrichting van het leerproces. Dit geldt met name in de voltijdvariant bij het praktijkleren en in de deeltijd/duale variant voor de modules in de hoofdfase.

Toetsing van het eindniveau

In de afstudeerfase van de voltijdvariant beoordelen twee examinatoren onafhankelijk van elkaar de eindwerken (beroepsproducten Handelen en Advies). Vervolgens vindt een afstemmingsoverleg plaats. In de deeltijdvariant worden alle hoofdfasemodules op eindniveau getoetst. Dit vindt zoveel mogelijk plaats door twee onafhankelijke beoordelaars. De toetsing van de beroepsproducten die vergelijkbaar zijn met de beroepsproducten Handelen en Advies, worden door twee examinatoren uitgevoerd. Bij de toetsing van het Handelen (voltijd) en Profilering (deeltijd/duaal) beoordelen examinatoren het portfolio waarin CanMEDS competenties worden aangetoond en voeren ze een eindgesprek aan de hand van een criteriumgericht interview (CGI). Bij dit CGI hanteren de examinatoren de STAR-methodiek (Situatie, Taak, Actie, Reflectie). De examinatoren van de deeltijd-/duale variant hebben een CGI-training gehad en de CGI geoefend met werkveldvertegenwoordigers. De examinatoren van de voltijdvariant gaan die training nog krijgen.

Het panel beveelt de opleiding aan om de beoordeling van het beroepsproduct Handelen van de voltijdvariant te verbeteren. Het CGI wordt nog niet voldoende uniform gehanteerd. De toetsing van Profilering in de deeltijd/duale variant heeft laten zien dat deze beoordelingen door de inzet van de STAR-methodiek meer gefocust zijn en meer de diepte ingaan. Bij de voltijdvariant dient dit verder te verbeteren. Deze bevinding is in lijn met het advies dat door de examencommissie is gegeven. Het panel ondersteunt de wijziging in de beoordeling die recent is doorgevoerd waarbij het CGI in de beoordeling meer gewicht gaat krijgen. Het is positief dat het CGI met een cijfer wordt beoordeeld en het portfolio met een go-no go oordeel. Mede vanwege het gebruik van generatieve AI is het terecht dat er meer nadruk wordt gelegd op het nagaan of het portfolio van Handelen overeenkomt met de competentieontwikkeling van de voltijdstudent. Tijdens het gesprek dat met de opleiding is gevoerd over het eindniveau is aangegeven dat het wenselijk zou zijn om in het portfolio ook aan te geven welke verdieping in de beroepspraktijk de student nastreeft en waar de student over een aantal jaren wil zijn als verpleegkundige. Het panel ondersteunt deze aanvulling en vindt het positief dat studenten aan het einde van de opleiding vooruitblikken op hun ontwikkeling als beginnend verpleegkundige.

Borging van de toetskwaliteit

De examencommissie is ingesteld voor de opleidingen Voeding & Diëtetiek, Huidtherapie en HBO-Verpleegkunde. Twee docenten vertegenwoordigen de opleiding in deze examencommissie die in totaal uit negen leden bestaat inclusief een extern lid. De examencommissie is hiermee goed gepositioneerd om haar taken uit te kunnen voeren en wordt hierbij ondersteund door de toetscommissie die voor de examencommissie de oren en ogen zijn in de opleiding. De examencommissie controleert elk jaar drie eindproducten en geeft daarbij adviezen ter verbetering. Dat leidde in 2021 tot aanbevelingen ten aanzien van de toets Handelen en in 2024 tot een stevig monitoringsrapport, omdat de aanbevelingen nog steeds actueel zijn. De opleiding stuurt nu aan op een helderdere en een meer coherente wijze van beoordelen en heeft daartoe stappen ondernomen die per september 2024 gaan leiden tot een nieuw beoordelingsformulier. Het panel is positief over deze ontwikkeling maar adviseert de opleiding om de aanbevelingen van de examencommissie adequater en tijdiger op te pakken.

De toetscommissie controleert nieuwe, bestaande en gewijzigde toetsen. De commissie geeft feedback aan toetseigenaren die binnen een bepaalde periode aangeven wat er met de feedback is gedaan. Periodiek evalueert de toetscommissie het toetsprogramma van de voltijd-, deeltijd- en duale variant. Hierbij maakt de commissie gebruik van het KwaliteitsInstrument Toetsing (KIT2.0). Naar aanleiding van deze evaluatie bij de voltijdvariant is onder andere geadviseerd om de veelzijdigheid aan toetsen om te zetten naar meer integrale toetsen en het praktijkleren hierbij te betrekken. Voor het toetsprogramma van de deeltijd/duale variant is onder andere het advies gegeven om meer balans te brengen tussen het formatief en summatief toetsen en om bewijzen waar mogelijk samen te voegen. Het panel adviseert de opleiding om deze evaluatie-uitkomsten adequaat op te pakken.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het afstudeerprogramma voor de bachelor student omvat alle eindkwalificaties en is gekoppeld aan specifieke modules. Het panel constateert dat de eindwerken van voldoende niveau zijn en binnen het domein van de opleiding vallen. De eindwerken in de vorm van beroepsopdrachten die het panel heeft ingezien, zijn gericht op de praktijk en worden nadien geregeld ingezet in die praktijk. Een sterk punt van de opleiding is dat het werkveld de afgestudeerde herkent als een multicultureel sensitief, proactieve, kritische beroepsbeoefenaar die in een multiculturele, grootstedelijke omgeving werkt.

Onderbouwing

Afstuderen in de voltijdvariant

Het afstuderen in de voltijdvariant bestaat uit een stage van 40 weken en uit de onderdelen Praktijkgericht onderzoek in de verpleegkunde en Beroepsproduct Handelen. Het Praktijkgericht onderzoek richt zich op het verbeteren van de kwaliteit in de zorg. Studenten voeren een onderzoek uit, presenteren de bevindingen en schrijven een adviesrapport. In het Beroepsproduct Handelen laten studenten aan de hand van verschillende rollen en competenties zien dat zij kunnen starten als beginnend beroepsbeoefenaar. Studenten tonen dit aan door een portfolio met bewijsstukken die zijn gebaseerd op de CanMEDS-competenties. Het panel heeft acht portfolio's beoordeeld met bijbehorende audio opnames van deze interviews.

Afstuderen in de deeltijd/duale variant

In de deeltijd/duale variant tonen de studenten in alle modules van de hoofdfase de leeruitkomsten op eindniveau aan. In overleg met de opleiding zijn door het panel twee modules beoordeeld die vergelijkbaar zijn met het afstuderen van de voltijdvariant, aanvullend is een derde module uit de hoofdfase beoordeeld. Voor de eerste module, Profilering, leggen studenten een portfolio aan met bewijsstukken waaruit blijkt dat ze bekwaam zijn als beroepsbeoefenaar. Deze module loopt als een rode draad door de gehele opleiding. Het portfolio bevat naast praktijkbewijzen een verpleegkundig thema dat door de studenten dieper is verkend en waarvan de relevantie en uitwerking voor de zorg is aangegeven. Halfjaarlijks is er een ontwikkelgesprek met een studiecoach en de begeleider uit de werkpraktijk. In de tweede module, Praktijkgericht onderzoek ontwerpen en uitvoeren, maken studenten een beroepsproduct dat de kwaliteit van de zorg kan verbeteren. Ze voeren hiervoor een onderzoek uit dat schriftelijk en mondeling wordt gepresenteerd. Vervolgens maken de studenten een beroepsproduct voor de eigen werkcontext. In de derde module, Kwaliteit van zorg, tonen studenten drie leeruitkomsten aan die het analyseren, plannen en implementeren van een kwaliteitsverbetering in de verpleegkunde betreffen.

Bestudeerde eindwerken

Het panel heeft vijftien eindwerken beoordeeld; acht van de voltijdvariant, vijf van de duale variant en twee van de deeltijdvariant. Alle bestudeerde eindwerken laten zien dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Het panel stelt vast dat de afgestudeerden voldoen aan de verwachtingen van het werkveld. Deze bevinding wordt ondersteund door een externe validatie in 2024 waaraan HBO-V opleidingen van Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Utrecht meewerkten. Deze validatie toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Het panel waardeert bovendien dat veel eindproducten van het onderdeel Praktijkgericht onderzoek ook daadwerkelijk in de praktijk worden geïmplementeerd. Het is positief dat het praktijkonderzoek van de voltijd- en deeltijd-/duale studenten is gekoppeld aan langlopende onderzoekslijnen, waarin studentgroepen vraagstukken uit de praktijk onderzoeken, vaak in samenwerking met praktijkinstellingen en lectoraten: Revalidatie en Technologie, Relationale Zorg, Oncologische Zorg en Technologie voor Gezondheidszorg. Het betreft bijvoorbeeld onderzoek op het gebied van Leefstijl (i.s.m. Basalt Revalidatie), Advanced Care Planning (i.s.m. HagaZiekenhuis), Herstelgerichte zorg (i.s.m. Parnassia) en Troostwijs (i.s.m. lectoraat Relationale zorg en VVT-sector).

Alumni

Alumni voelen zich over het algemeen goed voorbereid op de praktijk en blijven regelmatig werken op de afdeling waar zij hun laatste stage hebben gelopen en blijven daardoor in de regio werken. Vertegenwoordigers uit het werkveld ondersteunen deze ervaring van de alumni. Ze merken op dat zelfsturing en zelfmanagement bij de alumni goed is ontwikkeld. Daarnaast herkennen ze de WIN thema's van de opleiding; alumni staan open voor een multiculturele setting en zijn in staat om als verpleegkundige in deze setting te werken. De opleiding heeft geen alumnivereniging en daardoor een beperkt zicht op de doorstroom van afgestudeerden naar vervolgopleidingen. Van een aantal studenten is bekend dat zij gekozen hebben voor masterprogramma's als Verpleegwetenschappen, Gezondheidswetenschappen en Management in de zorg. Het panel leidt hieruit af dat de opleiding door de aandacht voor de individuele student en de nadruk op inclusiviteit, een waardevolle bijdrage levert aan de grote maatschappelijke vraag naar verpleegkundigen die kunnen werken in een multiculturele setting.

Eindoordeel over de opleiding

	B Opleiding tot Verpleegkundige		
	Voltijd	Deeltijd	Duaal
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 3 Toetsing	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Verpleegkundige van De Haagse Hogeschool als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel heeft de volgende aanbeveling:

Standaard 3

- Het panel beveelt de opleiding aan de beoordeling van het beroepsproduct Handelen in de voltijdvariant te verbeteren, het criteriumgericht interview (CGI) consistentier toe te passen en de examinatoren hierin te blijven trainen.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Tijdstip	Programma	Aanwezige rollen
10.00 – 10.40 uur	Gesprek met studenten Voltijd	Jaar 1 Jaar 1 & lid opleidingscommissie Jaar 4 Jaar 3 Jaar 3
10:50 – 11:30 uur	Gesprek met studenten Deeltijd	Hoofdphase & lid opleidingscommissie Hoofdphase Hoofdphase Hoofdphase Propedeuse Hoofdphase
11.45 – 12.45 uur	Gesprek met docenten	Docent voltijd & Verpleegk. v.d. toekomst Docent voltijd Deeltijd & SEN-begeleider Docent voltijd & coördinator Jaar 1 Docent voltijd Docent deeltijd & lid curriculumcommissie Docent voltijd Docent deeltijd en voltijd
14.00 – 14.45 uur	Gesprek over het eindniveau	Docent DT, vz. toetscie, lid ex.cie Docent VT & vz. ex.cie Docent. VT & lid toetscie, HHD & Verpleegk. v.d. Toekomst Docent DT & Verpleegk. v.d. Toekomst
15.00 – 15.45 uur	Gesprek met het werkveld	Haga ziekenhuis, adv. Leren & innoveren Basalt Revalidatie ad. Praktijkleren Middin, adv. Beroepsopleidingen HMC adv. Beroepsopleidingen Alumnus, projectleider zorgvernieuwing HHD & strategie Cocreatie Coördinator praktijkleren HHS
16.00 – 16.45 uur	Gesprek met het management	Faculteitsdirecteur, opleidingsmanager HHD & Student Journey HHD & strategie Cocreatie HHD & strategie VPK v.d. toekomst Lector oncologische zorg Docent & lid OPCO Docent & voorz. curriculumcommissie
17.30 – 18.00	Mondelinge terugkoppeling	Management en docententeam

2. Bestudeerde documenten

Afstudeerhandleidingen,
Beoordelingsformulier portfolio voltijd,
Beoordelingsformulier profilering deeltijd,
Borgingsrapport Examencommissie m.b.t. Eindniveau,
Curriculumoverzicht Voltijd 2023-2024,
Curriculumoverzicht Deeltijd 2023-2024,
Instellingsplan de Haagse Hogeschool: Onderzoekend leren met impact,
Inventarisatie Onderzoekend Vermogen HBO-v 2022,
Jaarverslag Examencommissie 2023-2024,
Jaarverslag Opleidingscommissie 2023-2024,
Kit2.0 Deeltijd,
Kit2.0 Voltijd,
Leeruitkomsten nieuw curriculum o.b.v. BN2030 (concept),
Meerjarenplan faculteit Gezondheid, voeding en sport,
Meerjarenplan HBO-Verpleegkunde,
Monitoring opvolging borgingsrapport eindniveau voltijd,
Notulen externe validatie afstuderen ,
Notulen toetscommissie,
OER en OLP Deeltijd 2023-2024,
OER en OLP Voltijd 2023-2024,
Onderwijsvisie Leren op de Haagse,
Opleidingsjaarplan HBO-v,
Opleidingsreactie op Monitoring opvolging borging eindniveau voltijd,
Opleidingskader,
Opleidingsvisie 2023,
Overzichtslijst afstudeerders,
Overzichtslijst personeel,
Projectplan Pilot Sen-begeleiding,
Stagebeleid HBO-V HHS,
Studiegids deeltijd,
Studiegids voltijd,
Toetshandboek Faculteit GVS Haagse Hogeschool, 2020,
Toetsprogramma deeltijd,
Toetsprogramma voltijd,
Toetsvisie De Haagse Toetsing, 2020,
Zelfevaluatie Opleiding tot Verpleegkundige, De Haagse Hogeschool.

Bestudeerde eindwerken	
Opleidingsvariant:	Aantal:
Voltijd	8
Deeltijd	2
Duaal	5
Totaal:	15

HBO-V vt. curriculumoverzicht 2023-2024

LESWEEKEN		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Jaar 1	INTRODUCTIEWEEK	Praktijkleren - Gezondheid (5EC)	Praktijkleren - Klinisch redeneren (5EC)	Verpleegkundig rekenen (1EC)		Praktijkleren - Preventie (3EC)	Praktijkleren - Beroepsoriëntatie (3EC)																																				
		Verpleegkundige vaardigheden (8EC)		Verpleegkundig rekenen (1EC)		Verpleegkundige vaardigheden (6EC)																																					
Jaar 1		Modulietoets Gezondheid/Klinisch redeneren A (7EC)	Modulietoets Gezondheid/ Klinisch redeneren B (5EC)	Modulietoets Preventie/Beroepsoriëntatie A (7EC)	Modulietoets Preventie/ Beroepsoriëntatie B (3EC)																																						
		Praktijkleren - Maatjesproject (3EC)																																									
Jaar 2		Praktijkleren - Professionaliteit, Kwaliteit & Preventie (19EC)																																									
		Verpleegkundige vaardigheden (5EC)	Verpleegkundige vaardigheden (5EC)																																								
Jaar 2		Modulietoets Medische Biologie (6EC)																																									
		Klinisch Redeneren (4EC)																																									
Jaar 3		Implementeren - 1. Plan voor implementatie en 2. Uitvoering (28EC)																																									
		Stage - gemiddeld 32 uur per week	Minor (30EC)																																								
Jaar 4		Praktijkgericht onderzoek in de verpleegkunde - 1. Onderzoeksvoorstel en 2. Projectuitvoering (28EC)																																									
		Stage - gemiddeld 32 uur per week	Beroepsproduct Handelen - Verpleegkundig Handelen (32EC)																																								
Jaar 4		Stage - gemiddeld 32 uur per week	Stage - gemiddeld 32 uur per week																																								

3. Overzicht curricula

HBO-V DT/DU curriculumoverzicht 2023-2024

LESWEEKEN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

Propedeuse

INTRODUCTIEWEEK

Module Verpleegkundige kennis en - vaardigheden 1		Module Gezondheid, gezondheidszorg en verpleegkunde	
Communicatieve en verpleegtechnische handelingen (9EC)	Verpleegkundig rekenen (TEC)	Evidence Based Practice (10EC) * workshops studievoorbereidingen	Visies op verpleegkunde (10EC)
Verpleegkundige methodiek en verslaglegging (10EC)	Medische Biologie 1 (10EC)	Ethisch en wettelijk verantwoord zorgverlening (10EC)	

Module Profilering
Praktijkleren (stage/werkplek) – min 16 uur per week

Module Verpleegkundige kennis en - vaardigheden 2		Module Communiseren in de zorg	
Medische biologie 2 (10EC)	Psychologie en psychiatrie voor verpleegkundigen (5EC)	Gesprekstechnieken (10EC)	Interprofessioneel samenwerken (10EC)
Gerontologie en geriatrie voor verpleegkundigen (5EC)	Voorhouden en risicovolle handelingen (10EC)	Zorgtechnologie (10EC)	<i>Werkgerelateerde agressie in de zorg (optioneel)</i>

Module Profilering
Praktijkleren (stage/werkplek) – min 16 uur per week

Module Klinisch redeneren		Module Kwaliteit van zorg	
Onderzoeksmethoden in de gezondheidszorg (5EC)	Klinisch redeneren bij complexe problematiek (10 EC)	Analyse van patiëntveiligheid (10EC)	Plannen van kwaliteitsverbetering (10EC)
	Preventiegericht analyseren en gezond gedrag bevorderen (10EC)		Implementeren van kwaliteitsverbetering (10EC)

Module Profilering
Praktijkleren (stage/werkplek) – min 16 uur per week

Module Praktijkgericht onderzoek in verpleegkunde		Module Profilering	
Onderzoeksmethoden in de gezondheidszorg (5EC)	Onderzoek ontwerpen en uitvoeren (25EC)	Praktijkleren (stage/werkplek) – min 16 uur per week	

Hoofdfase